

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - OLVO te HEIST-AAN-ZEE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 18085

Instelling Vrije Basisschool - OLVO

Directeur Patrick TIMMERMAN, Lieve JACOBUS

Adres Stadhuisstraat 4 - 8301 HEIST-AAN-ZEE

Telefoon 050-51.29.25

Fax 050-51.29.39

E-mail info@olvoheist.be

Website www.olvoheist.be

Bestuur van de instelling Saeftinghe Oostkust Vzw

Adres Stadhuisstraat 4 - 8300 KNOKE-HEIST

Scholengemeenschap Saeftinghe Vzw

Adres Stadhuisstraat 4 - 8300 KNOKE-HEIST

CLB Vrij CLB Oostkust

Adres Astridlaan 35 - 8370 BLANKENBERGE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-03-2017, 14-03-2017, 15-03-2017, 16-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 30-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan DEVOS

Teamleden Francis VANDENBROUCKE, Lieven DESMET

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands.....	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Leerbegeleiding.....	21
4.2 Rapporteringspraktijk	23
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Vrije Basisschool O.L.V.O. Knokke-Heist is een grote school bestaande uit twee vestigingsplaatsen. De tweede vestigingsplaats in Ramskapelle is kleinschalig en werkt met gemengde leeftijdsgroepen. Ze kenmerkt zich door een meer familiaal karakter, een grote verbondenheid en veel kansen die de zelfstandigheid van de kinderen ten goede komen. De denataliteit in de schoolomgeving zorgt voor een kleiner wordende leerlingeninstroom. Bovendien wordt de schoolpopulatie diverser op vlak van sociaal-culturele achtergrond. De school beschikt over een open en dynamisch team met recent enkele veranderingen op beleidsniveau. De school zet momenteel vooral in op haar brede en preventieve zorgwerking en het implementeren van ICT-gebruik door leerkrachten en leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 6 maart 2017 onderzocht de onderwijsinspectie de leergebieden 'Nederlands' en 'muzische vorming' en dit zowel voor de kleuter- als voor de lagere afdeling. Verder peilde ze naar de kwaliteitsbewaking van de 'rapporteringspraktijk' en de 'leerbegeleiding'. Daarnaast onderzocht ze hoe het 'algemeen beleid' van de school vorm krijgt. Ook aspecten van de 'regelgeving' en de 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) van de leeromgeving maakten deel uit van het onderzoek.

Het doorlichtingsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen laat zien dat in de kleuterafdeling de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming in voldoende mate nastreven. Het leerkrachtenteam werkt intentioneel aan een brede en harmonische vorming met bijzondere aandacht voor het sociaal-emotioneel welzijn van de kleuters. Via onder meer het dagverloop, de brede thema-uitwerking en het hoeken- en activiteitenaanbod krijgen kleuters veelvuldig rijke en aantrekkelijke ervaringskansen die de talige en muzische ontwikkeling stimuleren. Beide onderzochte leergebieden krijgen een brede invulling waarbij een geïntegreerde benadering voorop staat. Over de verticale samenhang zijn nog weinig afspraken en de agenda's worden als weinig functioneel ervaren. Het uitdiepen en implementeren van een muzische visie en het uitwerken van een woordenschatbeleid zijn twee groeimogelijkheden. De lokalen zijn doorgaans voldoende ruim met aantrekkelijke hoeken en een gevarieerd materiaalenaanbod.

De lagere afdeling levert voldoende inspanningen om de eindtermen voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming te bereiken. Alle domeinen van het leergebied Nederlands komen evenwichtig aan bod maar een doelgerichte aanpak van de mondelinge taalvaardigheid is er in mindere mate. De leerlingen krijgen een variatie aan activerende werk- en groeperingsvormen aangeboden en de leerkrachten hanteren een positieve, aanmoedigende begeleidingsstijl. Het team pakt het leesonderwijs grondig aan waardoor de leerlingen frequente en gevarieerde leestaken krijgen aangeboden die de leesteknik en het –plezier ten goede komen. Ook het leergebied 'muzische vorming' kreeg aandacht. Om een bredere invulling van dit leergebied te bekomen, maakten de onderwijzers werk van gevarieerde lessen overheen de diverse domeinen, van een muzidoelentool als bewakingsinstrument en van een breed doelenrapport. Het actualiseren van deze aanpak zal belangrijk zijn want er ontstaan gaandeweg onevenwichten in het dynamisch aanbod. Via aantrekkelijke activiteiten worden leerlingen uitgedaagd om op actieve wijze te beschouwen en vorm te geven. De materialen en lokalen zijn voldoende rijk en gevarieerd.

De school werkt kwaliteitsvol aan de uitbouw van de procesvariabelen 'leerbegeleiding' en 'rapporteringspraktijk'. De school beschikt over een schooleigen visie op leerbegeleiding wat resulteert in een positieve en talentgerichte benadering van de kinderen. Daarbij zet het team vooral in op het versterken van de preventieve, brede basiszorg. Coteaching en klasinterne vormen van leerlingenondersteuning geraken steeds meer ingeburgerd. Voor kinderen met grote hulpvragen kan de werking zich nog meer richten op een doelgerichte aanpak met inbegrip van concrete handvatten voor de klaspraktijk. Het team vernieuwde de schoolrapporten grondig. Ze zijn minder competitief en meer ontwikkelingsgericht van aard. Structurele en informele contacten met ouders bieden extra mogelijkheden om info uit te wisselen. Het organiseren van kindcontacten is een lovenswaardig initiatief dat het team structureel kan verankeren.

Het beleidsteam vertoont een open houding voor vragen en noden van teamleden. Zij heeft een visie op de richting waarheen de school verder dient te evolueren en laat hierbij een strategische aanpak zien. Afspraken betreffende de school- en klaswerking legt ze op een overzichtelijke wijze digitaal vast. Verbeterpunten vormen de geringe aanwezigheid op de vestigingsplaats en een gering aantal (opgevolgde) afspraken.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school in grote mate voldoet aan de regelgeving. De school gaat op een systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. De sanitaire voorzieningen in Ramskapelle zijn niet ingericht conform de regelgeving. De inspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de tekorten weg te werken.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat de school deze reglementering naleeft. Het schoolteam respecteert ook de geselecteerde overige regelgeving.

Vrije basisschool O.L.V.O. is een school met een visie op de toekomst en ontvankelijk voor vernieuwingen. Het inspectieteam wenst de school alle succes in haar evolutie.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterschool streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Zij voorziet in veelvuldige, rijke en aantrekkelijke ervaringskansen die de taalvaardigheid van de kleuters stimuleren. Deze opportuniteiten zitten verweven in het dagverloop, de thema-uitwerking en het hoekenaanbod wat een geïntegreerde benadering faciliteert. Op actieve wijze maken de kleuters kennis met een brede en evenwichtige invulling van het leergebied. Het materialenaanbod is rijk en de kleuters krijgen de nodige ontwikkelingsgerichte ondersteuning.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterschool streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. De kleuters krijgen impulsen om via diverse muzische talen tot expressie te komen. De impulsen kunnen gelinkt zijn aan de thema's, maar ook gekoppeld aan de dagelijkse routines of als tussendoormomenten. De horizontale samenhang is inherent verbonden aan de thematische werking. Het materialenaanbod is voldoende gevarieerd en er zijn geregeld geslaagde voorbeelden van hoe de leerkrachten via muzische activiteiten aansluiting vinden bij de emoties en het ontwikkelingsniveau van de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

Curriculum	Er zijn onderwijsleerpakketten in gebruik die de kleuteronderwijzers nooit slaafs volgen. De mate waarin ze richtinggevend zijn voor de onderwijspraktijk is leerkrachtafhankelijk. Er is een tendens merkbaar richting meer ervaringsgericht werken maar ook dit varieert naargelang de stijl en de visie van de afzonderlijke leerkrachten. Een netgebonden document is een vaak gebruikt referentiekader: de leerkrachten refereren aan het vierveld, ontwikkelingsdomeinen en -aspecten.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De leerkrachten werken zowel met vaste, kalendergebonden als vrije thema's. De uitwerking ervan verschilt van leerkracht tot leerkracht. Sommigen leggen de klemtoon op een leergebied, anderen vertrekken eerder van activiteiten en formuleren bijpassende ontwikkelingsaspecten... Voor de invulling is er veelal een brainstorm met de parallelcollega en bij de oudsten worden ook de kleuters zelf soms betrokken.

Leraren zien de huidige agenda als verantwoordingsgericht omdat de doelenopgave weinig functioneel is noch naar planning of evaluatie noch naar bewaking van het aanbod. Zo vermelden leerkrachten bij terugkerende routines en activiteiten voortdurend dezelfde lijst met onderwijsdoelstellingen. Er zijn ook opmerkelijke verschillen tussen agenda's en het noteren van (soorten) onderwijsdoelstellingen.

De alertheid voor een brede aanpak van beide leergebieden is merkbaar zonder dat er sprake is van een sluitend bewakingssysteem. De beide leergebieden komen voldoende breed aan bod maar voor muzische vorming kan het aanbod evenwichtiger.

De verschillende vormen van onthaal (individueel/klassikaal), al dan niet onder de vorm van 'zachte landing', creëren zinvolle, pedagogische contact- en interactiekansen met kinderen en ouders. Waarnemingen en toonmomenten, rollenspel in de hoeken, interacties tijdens het meespelen door de leerkracht bieden extra-ervaringskansen voor het stimuleren van de mondelinge taalvaardigheid. In de klassen zijn diverse visuele representaties van de werkelijkheid die de kleuters kunnen lezen: symbolen, keuzebord, kalenders, themagebonden afbeeldingen ... De leerkrachten werken vaak met verhalen. Er zijn actuele boeken in de klas, er wordt een bibliotheekbezoek georganiseerd en de leerkrachten werken met een poppenkastklas. De leerkrachten gebruiken ook een methodische aanpak ten aanzien van de schrijfmotoriek. Bij de oudste kleuters voorzien de leerkrachten ook in activiteiten gericht op de ontluikende geletterdheid.

Er is veel aandacht voor woordenschatverrijking zonder dat er sprake is van een doordacht en systematisch woordenschatbeleid.

Muzische uitwerkingen komen aan bod verweven met dagelijkse rituelen en routines, muzische tussendoortjes maar ook onder de vorm van intentioneel geplande activiteiten aansluitend bij de belangstellingscentra. Het domein 'beeld' krijgt ruim aandacht. Behalve tekenen, schilderen komen ook andere technieken en materialen aan bod. Er zijn kansen tot 'vrij' tekenen en schilderen. Het domein 'muziek' krijgt kansen via het zingen van liederen maar evengoed door het werken met muziekinstrumenten, het ritmisch bewegen. Uitbeelden en toneel zijn voorbeelden van dramatisch spel. Bewegingsmomenten worden voorzien door de bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding maar evengoed door de klasleerkracht: relaxerende oefeningen, dansen en geleide bewegingsactiviteiten. Het 'muzisch' gehalte ervan kan variëren. Het domein media is niet evident voor de leerkrachten. Er zijn goede praktijkvoorbeelden maar visiewerk met betrekking tot het muzisch proces kreeg nog weinig kansen. De leerkrachten willen nog minder productgericht werken.

Het dagverloop, de diverse speelwerkplekken en de brede uitwerking van de belangstellingscentra zorgen voor een geïntegreerde werking waarbij de diverse leergebieden en -domeinen op een natuurlijke manier met elkaar verweven zijn. Er zijn weinig afspraken met betrekking tot de verticale samenhang.

Alle aspecten van de persoonlijkheidsontwikkeling komen aan bod. Opvallend is de gerichtheid op de sociaal-emotionele ontwikkeling. De school heeft een eigen visie op het stimuleren van meer leeftijdsheterogene groepen.

De leerkrachten voorzien in een aantrekkelijke onderwijsaanbod dat activiteit ontlokt en betrokkenheid verhoogt waarbij handelen, denken en verwoorden op elkaar betrokken zijn. De leerlingen krijgen voldoende kansen om zelf actief te experimenteren en te handelen. Er zijn ook geregeld momenten waarbij de werkelijkheid wordt opgezocht.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterklassen zijn voldoende ruim en doordacht ingericht. De kleuterklas in de vestigingsplaats is eerder klein, zeker gezien de bewegingsbehoeften van de jongste kleuters.

De diverse speelwerkplekken zijn voldoende rijk om talige en muzische ervaringskansen te kunnen aanbieden. Ze zijn ingericht in functie van het thema.

Onthaalhoek, luisterhoek, poppenhoek, computerhoek, schrijfhoek, boekenhoek, letterwinkel, ... bieden talige verwerkingsmogelijkheden. In de hoeken kunnen kleuters beeldend aan de slag, zich inleven in diverse rollen...

Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen aanwezig op school. Indien de behoefte leeft om extra-materiaal te verwerven, legt de leerkracht dit voor aan het beleid. Materialen worden ook ontleend in de spelothek en de bibliotheek. Materialen zoals telefoons, borden met krijt en stift, stempel- en letterdoos, krijtbord, kamishibai, koptelefoons, voelbak om letters te voelen en verder ook gezelschapsspellen met talige inslag... zijn aanwezig in de klassen. Tablets en computers worden onder meer gebruikt voor fundels en spelletjes. Ook voor het leergebied muzische vorming zijn voldoende materialen aanwezig opdat kleuters zich expressief in verschillende muzische talen kunnen uiten: materialen voor 'beeld', muziekinstrumenten, verkleedkleren en attributen, poppen, schildersezels, cd-speler... Enkele klassen zijn wel uitgerust met een digitaal bord maar de internetverbinding is niet in alle klassen van de vestigingsplaats werkzaam.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten houden observaties bij van de kleuters. Deze verschillen vormelijk van leerkracht tot leerkracht. Het gaat om individuele observaties en/of klasscreenings. Zo hanteren sommige leerkrachten een klasscreening waar actief en receptief taalgebruik naast het gebruik van algemeen Nederlands deel van uitmaken. In deze observaties zijn dus veelal elementen van taalvaardigheid maar zelden van muzische vorming opgenomen. Dit is wel het geval voor het kleutervolgsysteem dat uitgaat van de diverse ontwikkelingsdomeinen van het ontwikkelingsplan. Bij uitval wordt ingezoomd op de onderliggende ontwikkelingsaspecten. Een tweede screening die van elke leerkracht verwacht wordt, behandelt de rubrieken welbevinden, betrokkenheid en competenties. Leerkrachten geven aan dat vooral deze laatste rubriek moeilijk te scoren is gezien de grote interpretatieruimte. Een vermeldenswaardig initiatief is zeker de mindmap met het klasprofiel waarin vaak verwijzingen naar het stimuleren van taalvaardigheid zijn opgenomen. Voorbeelden zijn het materiaal aanbieden om de fijne motoriek te stimuleren of stapjes terugzetten met concreet materiaal. De kleuterafdeling neemt ook een schoolrijpheidstest af bij de oudste kleuters. Niettegenstaande het muzische luik vaak afwezig is in de gehanteerde evaluatiedocumenten blijkt uit de gesprekken en praktijkobservaties dat de werkstukken en het muzische proces veelvuldig geëvalueerd worden. De resultaten volgens het screeningsinstrument voor taalvaardigheid, afgenomen bij aanvang van het eerste leerjaar, zijn niet gekend door de kleuterleidsters ook al is vooral hun bijdrage hier relevant.

Begeleiding Om een beeld te vormen van de instromende klasgroep organiseert de school
Leerbegeleiding overgangsgesprekken waarbij de leerkrachten een klasprofiel opstellen en is er
Beeldvorming digitaal opgeslagen info raadpleegbaar. Er zijn ook leerkrachten die beslissen
Zorg om bij het begin van het schooljaar zelf de kleuters te leren kennen, zoveel
 mogelijk vrij van voorkennis en –oordelen.

Het geleidelijk aan leeftijdsheterogeen maken van de klasgroepen heeft tot
 doel de zelfstandigheid te verhogen, de diversiteit te normaliseren en de
 overgang tussen klasgroepen te vergemakkelijken (aangezien steeds een
 gedeelte van de groep vertrouwd is met het dagverloop en de terugkerende
 routines van de klasgroep). Daarnaast zijn er ook integratie-activiteiten tussen
 de oudste kleuters en het eerste leerjaar. De zachte landing maakt informele
 contacten met ouders mogelijk.
 Het meewerken en het meespelen door de klasleerkrachten zorgt voor
 bijkomende impulsen om te handelen, te denken, te verwoorden.
 Er zijn ook momenten waarbij oudere kleuters of kleuters die verder staan in
 hun ontwikkeling op een bepaald domein apart worden genomen voor
 muzische of talige activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn het apart oefenen van
 de pengreep of het opzoeken van een andere ruimte om te kunnen bewegen.
 Een voorbeeld van goede praktijk is de differentiatie binnen het contractwerk.
 Zo kan het materiaalaanbod verschillen: moeilijke versus makkelijke
 rijmkaarten of differentiatie voor muzische activiteiten rekening houdend met
 de ontwikkelingsmogelijkheden en -noden van de kleuters. Een ander
 waardevol voorbeeld betreft het aanbieden van de mogelijkheid tot tekenen of
 schilderen ter ondersteuning van het rouwproces van kleuters. Om aan te
 sluiten bij de noden en interesses van kinderen zijn er ook mogelijkheden tot
 vrij tekenen.
 De zorgondersteuners leggen vooral de klemtoon op coteaching waarbij een
 intensievere begeleiding geboden wordt. Tijdens het paralleloverleg bieden zij
 ook poppenkast en een ondersteunende methode voor schrijfmotoriek aan.
 Globaal genomen ligt de klemtoon op een klasinterne ondersteuning waarbij de
 basiszorg versterkt wordt. De aanwezige heterogeniteit (bijvoorbeeld talige en
 minder talige kleuters die samenwerken) wordt hierbij goed benut. De
 aanwezige sociaal-culturele diversiteit blijkt niet altijd uit het klasbeeld en kan
 nog gericht aangewend worden in het aanbod.
 Er zijn directe contacten met externe hulpverleners en de communicatie met en
 betrokkenheid van ouders krijgt bijzondere aandacht.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling levert voldoende inspanningen om de eindtermen voor het leergebied Nederlands te
 bereiken. Alle (sub)domeinen van het leergebied worden aangeboden en de verticale samenhang is in
 voldoende mate verzekerd. Ook de evaluatie omvat de diverse domeinen. Het leesonderwijs werd
 kwaliteitsvol aangepakt en het materialenaanbod is divers en aantrekkelijk. De zorgbrede werking bestaat
 onder meer uit coteaching en een doordachte lesstructuur die ruimte biedt voor ondersteuning en
 differentiatie.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Er zijn enkele onderwijsleerpakketten in gebruik die richting geven aan de praktijk maar daarom niet slaafs gevolgd worden. De keuze van een nieuw onderwijsleerpakket verliep weloverwogen en na consultatie van het team en externen. De leerkrachten voeren aanpassingen door om overlap in het aanbod te vermijden of aan te vullen met gerichte activiteiten. De meeste leerkrachten werken met een digitale agenda. Er zijn verschillen op vlak van het gebruik van dit planningsdocument, zoals het vermelden van onderwijsdoelstellingen. De school heeft geen visie op het functioneel gebruik van dit document. Alle domeinen van het leergebied komen aan bod maar er zijn eigen accenten. Zo is er expliciete aandacht voor schrift, spelling, taalbeschouwing en vooral lezen. De frequentie van het lezen en de variatie aan leesmethodieken is aanzienlijk toegenomen: niveaulezen, mandjeslezen, leescafé, boekendate, leesknuffels, connectlezen, slingerlezen, krokodillezen, dobbelsteenlezen, leesbingo... De groepen kunnen hierbij zowel homogeen als heterogeen zijn samengesteld. Er is ook aandacht voor leesplezier met deelname aan activiteiten: bibliotheek, voorleesweek en jeugdboekenweek zijn daar voorbeelden van. Het correct en mooi schrijven (schrift, spelling, woordpakketten) is ingeroosterd in de agenda's. Voor schoonschrift hanteren de leerkrachten een onderwijsleerpakket. Sommige leerkrachten werken met schrijfcriteria die door de leerlingen zelf gebruikt worden om het schrijfproces te bewaken. Er zijn ook activiteiten gericht op creatief schrijven. Voor mondelinge taalvaardigheid (luisteren en spreken) is het vaak minder duidelijk hoe leerkrachten hier 'doelgericht' aan werken. De doelstellingen blijven veelal dezelfde... Het is ook minder frequent opgenomen in de planningsdocumenten niettegenstaande de lagere afdeling voldoende kansen voor de ontwikkeling van mondelinge taalvaardigheid aanbiedt: duogesprekken, kringgesprekken, frequente rondes, presentaties, vertellen over zichzelf, anderen of het werk, toneeltjes maken en spelen... Behalve taalbeschouwing maken de leerkracht ook werk van strategisch taalonderwijs, onder meer door het gebruik van figuren die denkstappen voorstellen. Het onderwijsaanbod voor anderstalige nieuwkomers is doordacht en steunt op visie, op gedrevenheid en op een pragmatische aanpak van de betrokken teamleden. Door het gebruik van infokrant of blog krijgen schrijfproducten ook een toepassing. Verhoudingsgewijs komt het natuurlijk en functioneel taalgebruik vaker voor in de vestigingsplaats. Het gaat hier om het koppelen van taalgebruik aan beleefde ervaringen, het verbinden van gesproken met geschreven taal en het functioneel maken van het uiteindelijke product.
---	---

De leerlingen krijgen activerende werk- en groeperingsvormen aangeboden. Er is voldoende afwisseling en er steekt voldoende vaart in de lessen waardoor leerlingen de aandacht behouden. Er is ook samenhang met leergebiedoverschrijdende eindtermen. De verticale samenhang krijgt voldoende garanties door de wijze waarop de onderwijzers het onderwijsleerpakket gebruiken.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De klassen zijn voorzien van een klasbibliotheek. Er is steeds mogelijkheid voor het aankopen van extra-materialen mits argumentatie. Methodegebonden en andere differentiatiemiddelen staan ter beschikking zoals een apart programma voor kinderen met lees-, schrijf- en spellingsproblemen, een oefenwebsite ... In verschillende klassen is ook de ruimtelijke opstelling van de banken gericht op een coöperatieve overlegcultuur. Heel wat klassen beschikken over een digibord. Er zijn ook andere materialen zoals woordenboeken en in de klas hangen functionele wandplaten met referentiekaders. Vaak maken de leraren analoge of bijkomende hulpkaarten voor individuele leerlingen die daar baat bij hebben.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De leerkrachten gebruiken methodegebonden (eventueel aangepast door de klasleerkracht) en eigen toetsen. Daarnaast hanteren zij ook heel wat gestandaardiseerde testen. Sommige leerkrachten werken met observaties. De kindcontacten maken uitwisseling tussen leerling en leerkracht mogelijk. De school brengt de beginsituatie van anderstalige nieuwkomers breed in beeld en gaat daarbij pragmatisch te werk. Ze peilt onder meer naar schoolse vaardigheden, de aard en mate van alfabetisering, kenmerken van sociaal-emotionele ontwikkeling, het welbevinden en de thuiscontext. De leerkrachten geven aan dat evaluatie van mondelinge taalvaardigheid voor hen niet evident is. Zo is er vaak een luistertoets van een voorgelezen tekst of een spreekoefening als een soort spreekbeurt tegenover de klasgroep. Hierdoor komt het gericht evalueren van gespreksvaardigheden weinig aan bod. Er zijn wel soms lijsten in gebruik met criteria waardoor leerkracht en leerlingen talige presentaties kunnen evalueren. Ook autocorrectie komt voor. Toetsanalyses gebeuren minder frequent.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Voor de beeldvorming verwijzen de leerkrachten naar gesprekken met collega's en de mogelijkheid tot het consulteren van een geïntegreerd online pakket. Na de eerste schoolweken brengen de leraren op basis van de verkregen info en hun eerste ervaringen individuele noden en sterktes in kaart in een klasprofiel. Vaak verwijzen ze naar talige mogelijkheden en sociaal-emotionele aspecten en leren leren. Dit overzicht is een belangrijke opstap naar bewuste en systematische binnenklasdifferentiatie.

De zorg situeert zich vooral op de eerste fases van het zorgcontinuüm. De klasleerkracht ondersteunt dan individueel het kind, bijvoorbeeld door de vraagstelling aan te passen. Algemeen is er een positieve, aanmoedigende begeleidingsstijl.

De coteaching door de inbreng van de zorgleerkrachten zorgt voor intensere ondersteuning van individuen en groepen. Zij zijn ook actief bij het realiseren van een carrouselstelsel voor hoekenwerk. Inhoudelijk sterke leerlingen kunnen als coach fungeren door bijvoorbeeld als heterogeen duo te werken aan een gemeenschappelijk product.

De gekleurde lessen maken mogelijk dat de klasleerkracht ook lessen aanbiedt waarin hij/zij in meerdere of mindere kan ondersteunen en remediëren tijdens het zelfstandig werk van anderen.

Differentiatie komt voor door het werken met afschrijf- en onthoudkaarten, door te werken met hulpmapjes, z-schriften, extra- en remediëringsoefeningen. Soms is er afstemming op de leerstijl bijvoorbeeld door met foto's te werken rond bijvoeglijke naamwoorden.

Het gebeurt ook dat leerkracht zelf teksten inlezen voor een toets wat een voorbeeld is van differentiatie op niveau van de evaluatie.

Een groot aandeel van de zorg is ad hoc waarbij de (zorg)leerkracht poogt af te stemmen op het individu en de groep. Een meer systematische en doelgerichte aanpak van hulpvragen kan de zorgwerking verder versterken.

Naargelang de leeftijd van de anderstalige kinderen, de vorderingen die ze al maakten en de aard van de activiteiten, verloopt hun leerbegeleiding klassengeïntegreerd, individueel en in groepjes. Dit steunt op weloverwogen criteria met het oog op een snelle integratie en focus op de grootste noden.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling levert voldoende inspanningen om de eindtermen voor het leergebied muzische vorming te bereiken. Zij heeft, onder meer door het invoeren van enkele instrumenten, ingezet op een bredere en evenwichtiger aanpak van de diverse domeinen. Via aantrekkelijke activiteiten worden leerlingen uitgedaagd om op actieve wijze te beschouwen en vorm te geven. De materialen en lokalen zijn voldoende rijk en gevarieerd. Het nieuwe rapport stimuleert de leerkrachten om de kinderen ook op muzisch vlak breed te evalueren.

Curriculum	De afspraak is dat leerkrachten geen onderwijsleerpakket hoeven te gebruiken.
Onderwijsaanbod	Er zijn dan ook verschillende inspiratiebronnen in gebruik. In het verleden werd hard gewerkt aan een instrument dat een gegarandeerd muzisch aanbod moet waarborgen. Er wordt verondersteld dat de leerkrachten bij wijziging van activiteiten rekening houden met de doelen die ze afdekken. Bij de jongsten hanteren de leerkrachten wel een onderwijsleerpakket.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	De agenda is vrij in te vullen en er zijn dan ook aanzienlijke verschillen tussen leerkrachten bij het invullen van planningsinstrumenten. Bij enkele leerkrachten neigt het aantal lestijden muzische vorming naar het minimum.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	De leerkrachten zijn erin geslaagd om hun muzische activiteiten te verbreden waardoor de eenzijdige gerichtheid op beeld aanzienlijk is verbreed. Er zijn wel nog onevenwichten merkbaar bij een aantal leerkrachten en vooral een 'muzische' aanpak van bewegen en media komt in mindere mate aan bod. Het aandeel muziek is ook leerkrachtafhankelijk. Om een brede benadering te stimuleren beschikt de school over twee instrumenten. Enerzijds is er het digitaal bewakingsinstrument 'muzodoelentool' waarbij de diverse te bereiken onderwijsdoelstellingen gelinkt worden aan activiteiten per leeftijdsgroep. Het blijkt technisch niet meer mogelijk om gewijzigde activiteiten hierop in te brengen. Gevolg is dat vele leerkrachten dit instrument minder of niet gebruiken waardoor het aan invloed en relevantie verliest. Een tweede instrument is de 'muzische reflectiefiche' die deel uitmaakt van het rapport en telkens doelen van de zes muzische domeinen bevat. Elk domein komt zodoende aan bod met het nastreven van verschillende doelen per domein. Het 'soort' vermelde doelen (al dan niet eindtermen bijvoorbeeld) is verschillend. Sommige leerkrachten werken met jaarplannen. Ook de jaarthema's van de school krijgen een muzische invulling.

Doorgaans omvat het beeldend werk een variëteit aan elementen, materialen en technieken. De mate waarin het beeldend werk getuigt van persoonlijke en authentieke expressie is leerkrachtafhankelijk. In sommige klassen getuigen werkstukken van een meer leerkrachtgestuurde en uniforme aanpak. Sterktes en voorkeuren van leerkrachten wegen vaak door. Er zijn voorbeelden van uitwisseling van leerkrachten tussen groepen om dit op te vangen. De leerkracht lichamelijke opvoeding organiseert ook activiteiten gericht op muzische bewegingsexpressie. De leerkrachten vertrekken geregeld van het beschouwende om tot creëren te komen. Voor het domein 'muziek' kunnen kinderen zingen maar er zijn ook andere uitwerkingen merkbaar (lichaamspercussie, geluidenpictogrammen, partituren maken, verschillende muziekgenres beluisteren, bodypercussie...). Tijdens de drama-activiteiten kunnen leerlingen diverse situaties uitbeelden. Het aantal spelvormen kan soms uitbreiden. Ook hier is merkbaar dat het persoonlijk expressief bewegen en het creatief bedienen van opname- en weergavetoestellen soms vergeten wordt. Beweging beperkt zich soms tot het imiteren van bewegingen en relaxatie- en bewustwordingsoefeningen. Mediagebruik vernauwen sommige leerkrachten tot het hanteren van deze media. Er zijn ook goede voorbeelden zoals een film maken of berichten omzetten in een radiob Bericht. Muzische activiteiten zitten ook soms ingebouwd in een carrouselstelsel waarbij de kinderen kunnen participeren aan een diversiteit aan aangeboden taken en activiteiten. Er zijn ook schoolevenementen met een muzische inslag en de leerlingen kunnen genieten van schoolexterne activiteiten zoals toneelbezoek en filmvoorstelling. Het 'muzische' (met inbegrip van toonmomenten) maakt ook deel uit van de verschillende intelligenties zoals voorzien in het jaarthema. Hier primeert een talentgerichte benadering.

De mate waarin expliciet horizontale samenhang wordt nagestreefd varieert van leerkracht tot leerkracht en de verticale samenhang is gering.

De leerlingen krijgen ruime mogelijkheden om actief muzisch vorm te geven. Hierbij is oog voor creativiteit, motorische ontwikkeling maar zeker ook voor sociaal-emotionele ontwikkelingsaspecten.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende ruimte en materialen voor muzisch werk: klei, verf, muziekinstrumenten (boomwhackers bijvoorbeeld), verkleedkoffer, hoeden en doeken, muziekkast, geluidsinstallatie... De leerkrachten geven aan dat ze geen specifieke materialen missen.

ICT-middelen worden gebruikt om muzische creaties te beschouwen en tot impressie te komen. Zo beschikken bijna alle klassen van de lagere afdeling over digitale borden. Websites, digitale info en video's vormen hierbij inspirerende hulpbronnen.

Op de hoofdschool zijn twee aparte lokalen, waaronder één voor woord en drama, voorzien voor het muzisch werken. Er is daar een groeiend materiaal aanbod (bv. verkleedmateriaal). Op beide vestigingsplaatsen kunnen andere ruimtes benut worden als de voorziene activiteit meer ruimte behoeft.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Muzische producten worden geregeld geëvalueerd in aanwezigheid van de leerlingen. Het gaat vaak om algemene vragen (goed, leuk, makkelijk, samenwerking) die weinig verwijzen naar specifieke muzische doelstellingen. Het rapport laat zien dat de evaluatie zowel op niveau van de leerkracht als leerling plaats vindt. Er is dus ruimte voor zelfevaluatie. De leerkrachten scoren de muzische doelen op een driepuntenschaal. Het muzische leergebied is niet expliciet opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Soms gebruiken de leerkrachten een website voor het delen van foto's om met de kinderen te reflecteren op het leerlingenwerk. De muzische evaluatie gebeurt vooral onder de vorm van reflectiemomenten. Deze evaluatie is ook geregeld gekoppeld aan sociale vaardigheden.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De mate waarin de beeldvorming ook muzische aspecten omvat is leerkrachtafhankelijk. Het maakt niet expliciet deel uit van het leerlingvolgsysteem maar in een aantal klasprofielen zijn wel elementen opgenomen wanneer sprake is van 'fantasierijk', 'dromer', 'expressief' ... De leerkrachten hanteren een aanmoedigende begeleidingsstijl die de expressiedurf van leerlingen aanwakkert.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne krijgt recent aansturing vanuit de scholengemeenschap. Een centrale preventie-adviseur zet sedert twee schooljaren de krijtlijnen uit en vormt de brug tussen de lokale preventieadviseur in elke school en het bestuur. De centrale preventieadviseur volgt momenteel een opleiding niveau 2. Voor heel wat aspecten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne bevindt de instelling zich aan het begin van een ontwikkeling. De preventieadviseur geeft aan dat op dit ogenblik zijn werk voornamelijk bestaat uit het centraliseren van de beschikbare informatie, documenten en attesten. Hij is zoekende om eenheid te brengen in de veelheid aan systemen en documenten. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan werden niet ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur. De noodzakelijke budgettering is voorzien voor zowel het globaal preventieplan als het jaarlijks actieplan. Het comité vergadert reglementair. Verslagen zijn raadpleegbaar bij de vakbondsafgevaardigden en zijn beschikbaar op het schoolnet. Er zijn plannen om een welkomstbrochure te ontwikkelen voor vast- en tijdelijk personeel en stagiairs. Het aankoop- en indienststellingsbeleid is niet uitgeschreven in een procedure van bestelbon tot indienststelling. Bestelformulieren worden niet ondertekend door de preventieadviseur.

Het beleid beschikt over verslagen of andere documenten waaruit blijkt dat tekorten, inbreuken, aanbevelingen uit verslagen van externen de nodige systematische opvolging krijgen. De instelling kan nog stappen zetten om op een systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te verbeteren.

De meeste lokalen voldoen aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen. De instelling beschikt over de nodige keuringsverslagen voor de elektrische laagspanningsinstallaties en de verwarmingsinstallaties op gas of stookolie.

In de vestiging in Heist voldoen de toiletten aan de regelgeving. Er is echter geen legionellaplan aanwezig alhoewel er wel een douche is op de school. De sanitaire voorzieningen van de vestigingsplaats in Ramskapelle zijn niet ingericht conform de regelgeving. Toiletten voor personeel, bezoekers en leerlingen zijn niet gescheiden. Hetzelfde geldt voor de toiletten voor mannen en vrouwen (personeel/bezoekers).

Ook voor de leerlingen van de lagere afdeling zijn alle toiletten gescheiden. In Ramskapelle is er geen aangepast toegankelijk toilet voor mannen/jongens en vrouwen/meisjes of één uniseks toilet. Het beleid kan op elke vestigingsplaats de aanwezigheid van een gebrevetteerde hulpverlener garanderen. De hulpverleners volgden de laatste jaren geen jaarlijkse update van hun competenties.

Het onderzoek voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een gunstig advies. Het beleid kan de tekorten voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wegwerken. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het beleid de tekorten, vermeld in het verslag, onverwijld weg zal werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja

• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft haar zorgvisie en strategie van aanpak uitgeschreven en opgenomen in het schoolwerkplan. De zorgwerking kent een zekere structurering: de diverse taken, overlegorganen en procedures zijn uitgewerkt. De twee zorgcoördinatoren ondersteunen en bewaken de werking. De school beoogt het versterken van de klasinterne, brede basiszorg en met een brede en talentgerichte blik op de kinderen. De aanleiding van het aanpakken van het leesonderricht waren de lage scores voor technisch lezen. De meeste leerkrachten waren toen nog overtuigd dat homogene leesgroepen de enige mogelijke remedie was. Een meer doelgerichte, planmatige, systematische aanpak met concreet geformuleerde hulpvragen en praktische handvatten voor de klaspraktijk komt minder voor. Het onderwijsaanbod voor de anderstalige nieuwkomers is, conform de verwachtingen en visie van de overheid, gericht op zowel taalvaardigheidsontwikkeling als op sociale integratie.
- Ondersteuning** De leerkrachten reageren sensitief responsief op eventuele hulpvragen van kinderen. Er is een sterke uitbouw van de preventieve, brede basiszorg door zachte landing, klasprofielen, talentgerichte accenten... Er is ook een slaapklas voorzien voor de jongste kleuters die er nood aan hebben. De kleinschaligheid en de laagdrempeligheid dragen bij tot het gemeenschapsgevoel en het familiaal karakter van de vestigingsplaats. De kinderen helpen er elkaar spontaan. Het jaarthema focust op talentontwikkeling en de communicatie met en betrokkenheid van ouders is een sterk punt van de school.
- Differentiatie en hulp is structureel ingebouwd door het werken met 'gekleurde' lessen. De leerkrachten werken de groene lessen (minder klassikaal en leerkrachtgestuurd) aan voor differentiatie en remediëring. In de klas zijn hulpmiddelen en stappenplannen in gebruik. De leerkrachten werken met klasprofielen waarop sterktes en mogelijke hefboomen voor ontwikkeling nadrukkelijk aan bod komen. Er zijn nog enkele tegenvoorbeelden waarbij de klemtoon ligt op het remediëren van 'het tekort'. Het leesonderwijs kreeg een grondige bijsturing waarbij een intensievere en frequentere aanpak met een variatie aan leesactiviteiten werd ingevoerd. Het accent ligt én op het schools-technische vlak én op het bevorderen van boekenpromotie, leesplezier met heterogeniteit als hefboom. Leerkrachten begeleiden kinderen bij huiswerk na schooltijd en er is een nauwe samenwerking met het revalidatiecentrum en het CLB.

Behalve de leraren anderstalige nieuwkomers voorzien ook de klastitularissen doelgerichte acties, leerinhouden en werkvormen om de anderstaligen maximaal en efficiënt te begeleiden. Waar mogelijk en verantwoord schakelen ze ook medeleerlingen in om de anderstalige kinderen te ondersteunen.

- Doeltreffendheid** Elementen van de zorgwerking worden geëvalueerd op diverse overlegfora zoals personeelsvergaderingen, zorgoverleg en MDO. Het systematisch en doelgericht evalueren van de prioriteiten op vlak van zorgwerking kan nog versterkt worden.
- De eerste fases van het zorgcontinuüm worden meer versterkt. Alle teamleden hebben een stuk van de weg afgelegd, al zijn er nog interindividuele verschillen. Het accent ligt meer op coteaching waarbij zowel kinderen met hulpvragen als de gehele klasgroep kunnen profiteren van de geboden ondersteuning. Het klasprofiel en jaarthema zorgen voor een ruimere blik en een meer positieve benadering van de kinderen. Er is een grotere openheid naar de diversiteit aan kinderen.
- De gewijzigde werking met betrekking tot het leesonderricht is zichtbaar in de klaswerking. Het schoolteam schafte het niveaulezen (na het eerste leerjaar) af. Bovendien is het aantal zware uitvallers iets afgenomen en getuigen teamleden van een toename aan leesplezier bij de kinderen.
- Een warm en laagdrempelig contact tussen kinderen, leerkrachten en ouders is merkbaar.
- Ontwikkeling** Het team staat open voor veranderingen die van invloed zijn tot op het niveau van de klaswerking. Er is een groot vertrouwen in de zorgcoördinatoren die op een ernstige wijze het zorgbeleid oppakken.
- Geleidelijk aan evolueert de school naar een meer ervaringsgerichte werking waarbij ook het leerstofjaarklassensysteem van de kleuterafdeling doorbroken wordt.
- De leesresultaten worden blijvend opgevolgd en de school overweegt om ook het leesplezier in kaart te brengen en op te volgen.
- Maandelijks komen de zorgcoördinatoren schooloverstijgend samen om met elkaar info en ervaringen uit te wisselen.
- De school maakt werk van de ontwikkeling van expertise in het onthaalonderwijs voor de anderstalige kinderen. Zowel op het niveau van de school als dat van de scholengemeenschap beschikken de betrokken leraren over een brede en lange beroepservaring. Ze verruimen systematisch hun expertise op het vlak van het onthaalonderwijs door onder meer gerichte nascholingen, reflectie en netwerking.

4.2 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** Het is de intentie van het schoolteam om met de schriftelijke rapportering een meer evenwaardige behandeling te bekomen van de diverse leergebieden, de onderlinge competitie te verminderen en meer ruimte te maken voor beschrijvende feedback. Het nieuwe rapport ondersteunt een meer ontwikkelingsgerichte benadering.
- De school wil bij problemen zo snel mogelijk rapporteren naar ouders.
- De school beoogt een gepaste mondelinge rapportering aan ouders van anderstalige kinderen.
- Ondersteuning** De school stelde een nieuw rapport samen dat naast de klassieke leergebieden ook een muzische reflectiefiche, een rubriek leef- en werkhoudingen en een sportrapport omvat. De leergebieden wiskunde en Nederlands zijn voldoende breed uitgewerkt met doelstellingen waarin alle domeinen vermeld worden. Dit is niet het geval voor wereldoriëntatie dat zich beperkt tot het behandelde thema. In het rapport staan ook de scores op een gestandaardiseerde test voor technisch lezen vermeld.
- Het muzische reflectierapport bestaat uit het scoren van onderwijsdoelen. Het sportrapport, een meegroeirapport dat twee keer per schooljaar wordt aangeboden, is kwaliteitsvol uitgewerkt. Behalve voor bewegingsactiviteiten is er ook aandacht voor een gezonde en veilige levensstijl, het zelfconcept en het sociaal functioneren. De onderwijzers scoren deze items op een vierpuntschaal. Ook het luik met houdingen scoren ze op een vierpuntschaal.
- Leerlingen kunnen hun eigen mening formuleren betreffende het ontvangen rapport. Het beschrijvend gedeelte voor de leerkracht biedt mogelijkheden tot nuancering en is aanmoedigend en positief uitgeschreven. Er zijn nog kwalitatieve verschillen tussen de verschillende onderwijzers.
- Er gebeuren ook kindgesprekken maar die werden nog niet structureel vastgelegd. Andere vormen van rapporteren zijn welkomdagen, infoavonden, oudercontacten, maandelijkse infokrant, agenda, toetsen...
- Bij opvallende zaken in positieve of negatieve zin lichten de leerkrachten de ouders vlug in.
- Rapportering naar collega's gebeurt veelal door overgangsgesprekken en vormen van zorgoverleg, digitaal opgeslagen info en het klasprofiel.
- Door persoonlijke uitnodigingen, huisbezoeken en inschakeling van tolken informeert de school de ouders van anderstalige leerlingen over het afgelegde traject van deze kinderen.
- Doeltreffendheid** De leerkrachten geven aan dat het welbevinden en het bekwaamheidsgevoel zijn toegenomen door de aanpak.
- De ouders krijgen dankzij het nieuwe rapport een bredere kijk op het kind en kunnen ook meer hun eigen ervaringen en vragen kwijt.
- De leerkrachten geven aan dat de meer positieve, talentgerichte benadering zou resulteren in een andere, positievere kijk op het kind met positiever gekleurde interventies naar de kinderen toe.
- Ontwikkeling** De schriftelijke rapporten werden in het recente verleden serieus bijgestuurd. Ze zijn nu het tweede jaar in gebruik.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het beleidsteam staat open voor zorgen en vragen. Er is een afbakening van onderscheiden taken voor de leden van het beleidsteam. De coördinerend directeur van de scholengemeenschap neemt ook het administratief luik van de directiefunctie op. De pedagogisch directeur staat in voor het pedagogische luik en is aanspreekpunt voor kinderen, leerkrachten en ouders. Een halftijds beleidsmedewerker ondersteunt hierbij. Het PEREL-team bestaat uit het beleidsteam aangevuld met beide zorgcoördinatoren. Het komt maandelijks samen om het beleid en de concrete schoolwerking te bespreken. Het beleid werkt gestructureerd maar voor leerkrachten is het niet altijd helder op welk niveau welke beslissingsbevoegdheden zitten. De leerkrachten voelen zich betrokken, de leden van het beleidsteam worden gewaardeerd en het democratisch leiderschap overheerst. Meer afspraken en opvolging is wenselijk om de soms grote verschillen tussen leerkrachten te milderen. Niettegenstaande er vanuit het beleid waardering is voor de vestigingsplaats leeft de vraag naar een grotere ondersteunende aanwezigheid door het beleidsteam.
- Visieontwikkeling** Beide vestigingsplaatsen beschikken over schooleigen visie. De vestigingsplaats van Ramskapelle heeft reeds grondig visiewerk gepleegd over de eigen specificiteit wat in de hoofdschool nog meer kan gebeuren. Het beleid beschikt over een duidelijke visie zoals de brede basiszorg versterken en de strikt leerkracht- en methodeboekgestuurde werking afzwakken ten voordele van een meer kind- en ervaringsgerichte aanpak. De school voert een degelijk onthaalbeleid naar anderstalige kinderen dat steunt op een duidelijke visie en strategie. De school heeft minder visie op het doelmatig gebruik van de agenda als dagelijks planningsinstrument in zowel de kleuter- als in de lagere afdeling. In veel gevallen primeert verantwoording op functionaliteit. Meerdere teamleden ervaren in dit verband planlast.
- Besluitvorming** De infodoorstroming en –uitwisseling gebeurt via verschillende kanalen. Behalve het beleids- en het PEREL-team zijn er ook werkgroepen waar teamleden beslissingen kunnen nemen. Momenteel zijn er een twaalfstal werkgroepen actief. Zij focussen overwegend op organisatorische zaken en feestelijkheden. Op niveau van de kleuterafdeling is paralleloverleg structureel ingebouwd. De ‘weekstarter’ informeert het personeel over nieuws, afspraken en geplande activiteiten. Het team werkt ook met infokranten naar ouders.

- Kwaliteitszorg** De school werkt met prioriteiten. Voor dit schooljaar betekent dit: breed kijken, de klasprofielen verfijnen, werken met de kwaliteitscirkel en vertrouwd geraken met het nieuwe leerplanconcept.
- Het schoolwerkplan en klaswerkplan zijn duidelijk gestructureerd en bieden bruikbare info.
- De zorgcoördinatoren en de LO-leerkrachten maken deel uit van schooloverstijgende groepen. Een tendens die zich wellicht verder zal zetten naar andere schoolbetrokkenen.
- De functioneringsgesprekken hebben een positieve insteek met aandacht voor nascholingsmogelijkheden. Ze worden nog steeds uitgevoerd door de administratief directeur die verhoudingsgewijs slechts een gering aantal lestijden de zorg voor de school kan opnemen.
- De school staat positief tegenover het afnemen van gestandaardiseerde tests en tevredenheidsonderzoeken. Voor leerkrachten is het niet altijd duidelijk waarin deze gegevensverzameling resulteert. Zij verwijzen wel naar de link tussen genormeerde testen en de zorgwerking maar minder in functie van kwaliteitszorg. Dit was wel duidelijk het geval ten aanzien van technisch lezen waar de testresultaten aanleiding gaven tot een vernieuwde en intensievere aanpak van het leesonderwijs.
- De digitale evolutie heeft zich doorgezet op school- en leerkrachtniveau: digitale borden, de koffer met tablets, het digitaal bewaren van info op leerkracht- en schoolniveau.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen.
- Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.
- Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren.
- Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen, en zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie (indien relevant) en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling werkt bewust aan een klasklimaat gericht op het verhogen van het sociaal-emotioneel welzijn van de kleuters en het ontwikkelen van een harmonische vorming.
- In de kleuterafdeling zorgt een aantrekkelijk, activerend en veelzijdig aanbod voor een brede en geïntegreerde praktijk van beide onderzochte leergebieden.
- Het leesonderwijs werd kwaliteitsvol aangepakt en resulteert in zichtbare verbeteringen tot op het niveau van de klaspraktijk.
- De (kleuter)onderwijzers zorgen ervoor dat de verschillende domeinen van Nederlands evenwichtig aan bod komen.
- De onderwijzers zetten in op activerende werk- en groeperingsvormen die het denken en verwoorden ondersteunen.
- De onderwijzers hanteren een positieve begeleidingsstijl gericht op een positief zelfbeeld, motivatie en initiatief bij de leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorgwerking laat een positievere en meer talentgerichte benadering zien waarbij het team vooral inzet op het realiseren van een preventieve, brede basiszorg.
- De (kleuter)onderwijzers vertonen een hoge mate van zorggevoeligheid voor de hen toevertrouwde leerlingen en ondersteunen hen maximaal in hun leerproces.
- Niettegenstaande de vele zorgbetrokkenen verloopt de zorgwerking gestructureerd en degelijk.
- De schriftelijke rapporten zijn breed en ontwikkelingsgericht uitgeschreven.
- De rapportering vertrekt vanuit de doelstellingen die de leerlingen zouden moeten bereiken op een bepaald moment en heeft oog voor verschillende aspecten van het leerplan.
- De communicatie met en betrokkenheid van ouders krijgt veel aandacht.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleid en het schoolteam als geheel zijn ontvankelijk voor kritiek en veranderingsbereid.
- Het beleidsteam is bereikbaar en staat open voor de zorgen en vragen van teamleden.
- De school beschikt over een visie en een strategische aanpak om te evolueren richting de vooropgestelde visie.
- De school- en klaswerking werd overzichtelijk en helder uitgeschreven in het school- en klaswerkplan.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De agenda's kunnen een functionelere uitwerking krijgen.
- De kleuterafdeling kan een schooleigen woordenschatbeleid ontwikkelen.
- De kleuterafdeling kan verder werk maken van de verticale samenhang.
- Het stimuleren van de mondelinge taalvaardigheid kan doelgerichter aangepakt worden.
- De planning en evaluatie van het muzisch aanbod kan zich sterker richten op het werken aan concrete muzische doelen.
- De school kan zich verder verdiepen in het kennen en benutten van de muzische visie.
- De school kan voorzien in een jaarlijkse professionalisering van de gebrevetteerde hulpverleners.
- De school kan de plannen voor de aanpassing van de toiletten in Ramskapelle versneld uitvoeren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan een meer doelgerichte en systematische aanpak van hulpvragen uitwerken waarin concrete handvatten voor de klaspraktijk worden aangeboden.
- Het schoolteam kan de kindcontacten meer systematiseren en structureel inbouwen in haar rapporteringspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aanwezigheid van het beleid in de vestigingsplaats kan toenemen.
- Het beleid kan meer klemtoon leggen op het formuleren en opvolgen van afspraken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- Voor elke leerling die geen getuigschrift krijgt, moet de school dit enerzijds aan de ouders schriftelijk motiveren en anderzijds daarbij aandachtspunten formuleren voor de verdere schoolloopbaan.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan DEVOS de inspecteur-verslaggever	Patrick TIMMERMAN, Lieve JACOBUS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	